KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 13.5.2015 r.
COM(2015) 251 final

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie wdrażania ogólnych wytycznych dotyczących polityki gospodarczej państw członkowskich, których walutą jest euro

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie wdrażania ogólnych wytycznych dotyczących polityki gospodarczej państw członkowskich, których walutą jest euro

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 136 w związku z jego art. 121 ust. 2,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych[1], w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania[2], w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej[3],

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Podtrzymanie i wzmacnianie rozwoju strefy euro wymaga stałych wysiłków politycznych, by zapewnić zrównoważoną korektę w sektorze prywatnym i publicznym oraz zwiększyć potencjał wzrostu gospodarczego w perspektywie średnio- i długoterminowej. W strefie euro trwa co prawda ożywienie gospodarcze, to jednak utrudniają je skutki niedawnego kryzysu gospodarczo-finansowego, w tym obecne przywracanie równowagi zewnętrznej, wysoki poziom zadłużenia sektora publicznego i prywatnego oraz związana z tym presja na zmniejszenie zadłużenia, utrzymujące się bariery strukturalne na krajowych rynkach pracy i produktów, wysoki wskaźnik bezrobocia oraz małe zaufanie, i utrzymujący się niski poziom inwestycji. Dotychczasowy proces wdrażania reform określonych w zaleceniach dla poszczególnych krajów nie był dostatecznie ambitny.

(2) Strefa euro jest czymś więcej niż tylko sumą tworzących ją państw. Gospodarki państw należących do strefy euro są ze sobą ściśle powiązane, co przemawia za koniecznością wprowadzenia ściślejszej koordynacji polityk budżetowych, finansowych i strukturalnych. Taki kurs polityki na poziomie strefy euro powinien wspierać wzrost gospodarczy i jednocześnie zapewniać, aby nie były zagrożone

[1] Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.
[2] Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.
[3] COM(2015) 251.

postępy dokonane w zakresie przywrócenia równowagi. Państwa członkowskie należące do strefy euro ponoszą szczególną odpowiedzialność za skuteczne wdrożenie zasad zarządzania, które wyraźnie wzmocniono w ostatnich latach. Wymaga to większej presji ze strony innych członków, sprzyjającej wdrażaniu krajowych reform i ostrożnej polityce budżetowej. Ponadto wymaga to dokładniejszej oceny tych reform z perspektywy strefy euro, ograniczenia ewentualnych skutków ubocznych dla innych państw strefy oraz wspierania polityk mających szczególne znaczenie dla dobrze funkcjonującej unii gospodarczej i walutowej.

(3) Ambitne reformy strukturalne w strefie euro, które mają za zadanie zmodernizować gospodarki i zwiększyć konkurencyjność oraz potencjał wzrostu gospodarczego, nie są jeszcze realizowane w odpowiednio skuteczny sposób. Państwa członkowskie istotnie się różnią pod względem skali zakłóceń równowagi sprzed kryzysu, pozycji w cyklu koniunkturalnym oraz dostępności przestrzeni fiskalnej. Pomimo ulepszeń na rynku pracy oraz pewnych postępów w realizacji reform w kierunku poprawy odporności rynków pracy, wskaźniki bezrobocia utrzymują się na wysokim poziomie i utrwalają się zagrożenia związane z bezrobociem długotrwałym, co w konsekwencji prowadzi do dalszego pogorszenia sytuacji społecznej w państwach najbardziej podatnych na zagrożenia. Trwa przywracanie równowagi zewnętrznej, ale postępy są asymetryczne, a ponadto nie nastąpiła korekta wysokich nadwyżek na rachunku obrotów bieżących. Ambitne reformy strukturalne na rynku pracy i produktów ułatwiłyby konieczną korektę gospodarczą w strefie euro oraz pobudziłyby wzrost gospodarczy w państwach, które takie reformy realizują. Reformy przyczyniają się również do większego włączenia społecznego poprzez zwiększenie zatrudnienia i obniżenie cen dla konsumentów. Reformy strukturalne, o ile realizowane są wspólnie we wszystkich państwach członkowskich, przynoszą korzyści całej strefie euro dzięki pozytywnym skutkom ubocznym, przenoszącym się kanałami handlowymi i finansowymi. Sprzyjałoby to właściwym wyborom politycznym w pozostałej części strefy euro. Dyskusje tematyczne na forum Eurogrupy mogą pomóc w tym procesie dzięki ocenie i analizie porównawczej reform i ich wpływu na strefę euro jako całości. Można to osiągnąć poprzez korzystanie z najlepszych praktyk, porozumienie w sprawie wspólnych zasad dotyczących dobrych reform i presję ze strony innych członków. Z uwagi na proces korekty na poziomie poszczególnych państw i funkcjonowanie całej strefy euro szczególnie ważne jest systematyczne monitorowanie postępów reform w państwach członkowskich, w których stwierdzono nadmierne zakłócenie równowagi oraz zakłócenia wymagające zdecydowanych działań.

(4) Jednym z kluczowych wyzwań politycznych w strefie euro jest obniżenie długu publicznego poprzez egzekwowanie odpowiedzialności budżetowej. Dzięki konsolidacji wysiłków w poprzednich latach sytuacja budżetowa w strefie euro poprawiła się, ale koordynacja polityki fiskalnej jest nadal niezadowalająca. Szereg państw członkowskich należących do strefy euro musi kontynuować korektę budżetową, by zredukować bardzo wysokie zadłużenie. Inne państwa mają większe pole manewru, które mogłyby wykorzystać w celu pobudzenia popytu krajowego, kładąc szczególny nacisk na inwestycje; zwiększyłoby to wzrost gospodarczy w tych państwach i w całej strefie euro. Elastyczność przewidziana w pakcie stabilności i wzrostu pozwala państwom członkowskim przeprowadzać reformy strukturalne i inwestycje i jednocześnie przestrzegać wspólnie ustalonych zasad. Strategie budżetowe nie sprzyjają jeszcze w dostatecznym stopniu wzrostowi gospodarczemu. Jeśli chodzi o przychody, pomimo większej koordynacji w Eurogrupie istnieją

możliwości dalszej poprawy efektywności systemów opodatkowania i zmniejszenia klina podatkowego. Co się tyczy wydatków, należy bardziej skoncentrować się na inwestycjach publicznych opartych na rzetelnej analizie kosztów i korzyści oraz na innych wydatkach publicznych mających silne i pozytywne skutki dla wzrostu gospodarczego. W przeglądach wydatków podkreślono potrzebę zwiększenia wydajności administracji publicznej. Ważne dla tego procesu będą sprawnie funkcjonujące krajowe ramy budżetowe.

(5) Poprawiły się warunki na rynkach finansowych w strefie euro, jednak akcja kredytowa na rzecz sektora prywatnego jest nadal zahamowana, a rynki finansowe pozostają rozdrobnione. Powoduje to wstrzymywanie inwestycji w strefie euro. W efekcie powstała duża luka inwestycyjna, podczas gdy równolegle istnieją potrzeby w dziedzinie inwestycji materialnych i niematerialnych. Plan inwestycyjny UE stwarza możliwości pobudzenia inwestycji i ukierunkowania ich na produktywne cele. Niemniej wpływ planu inwestycyjnego oraz rozszerzonego programu EBC dotyczącego skupu aktywów będzie większy, jeśli towarzyszyć im będą środki podjęte w szerszym sektorze finansowym w celu przywrócenia przepływów kredytowych, pogłębienia rynków kapitałowych oraz pobudzenia długoterminowego finansowania gospodarki. Trwają prace nad dokończeniem tworzenia unii bankowej; pomocne będzie w tym zakresie wdrożenie jednolitego zbioru przepisów oraz spójnego podejścia regulacyjnego. Lepiej zintegrowane i bardziej wydajne rynki kapitałowe umożliwiłyby pozyskanie dodatkowego finansowania na potrzeby inwestycji, zmniejszenie uzależnienia gospodarki europejskiej od banków oraz poprawę struktur finansowych tej gospodarki, tak by były one bardziej zrównoważone i stabilne.

(6) Niezależnie od niedawnych osiągnięć w zakresie wzmacniania struktury UGW, z uwagi na obecne wyzwania konieczne są postępy w dokończeniu tego projektu. Dalszy rozwój UGW będzie wymagał stopniowej realizacji działań, łączącej dyscyplinę i solidarne podejście. Przewodniczący Komisji razem z przewodniczącymi Rady Europejskiej i Parlamentu Europejskiego, prezesem Europejskiego Banku Centralnego oraz przewodniczącym Eurogrupy opracują dalsze kroki, by poprawić zarządzanie gospodarcze w strefie euro,

NINIEJSZYM ZALECA państwom członkowskim należącym do strefy euro podjęcie następujących działań w ramach Eurogrupy w latach 2015–2016:

1. Wykorzystanie presji ze strony innych członków w celu wspierania reform strukturalnych, które ułatwiają korektę wysokiego zadłużenia wewnętrznego i zewnętrznego, oraz wspierania inwestycji. Dokonywanie systematycznych ocen postępów w realizacji reform w państwach członkowskich, w których występują poważne zakłócenia równowagi. Kontynuowanie regularnych tematycznych ocen reform strukturalnych. Podjęcie do wiosny 2016 r. decyzji w sprawie działań w następstwie ćwiczenia w zakresie koordynacji dotyczącego zmniejszenia wysokiego klina podatkowego oraz reformy rynków usług.

2. Koordynacja polityki fiskalnej w celu zapewnienia, aby wspólny kurs polityki budżetowej w strefie euro uwzględniał zagrożenia dla długookresowej stabilności finansów publicznych oraz warunki cyklu koniunkturalnego. Organizowanie do wiosny 2016 r. tematycznych dyskusji na temat poprawy jakości i długookresowej stabilności finansów publicznych, kładąc szczególny nacisk na priorytetowe traktowanie inwestycji materialnych i niematerialnych na szczeblu krajowym i

unijnym, oraz na temat dostosowania systemów opodatkowania, tak aby bardziej sprzyjały wzrostowi gospodarczemu. Monitorowanie skutecznego funkcjonowania niedawno wzmocnionych krajowych ram budżetowych.

3. Zapewnienie terminowego zakończenia działań następczych związanych z kompleksową oceną przeprowadzoną przez Europejski Bank Centralny, wdrożenie dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków, ukończenie ratyfikacji umowy międzyrządowej w sprawie jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz pełne uruchomienie funduszu w styczniu 2016 r. Wspieranie środków mających wzmocnić finansowanie rynkowe, poprawić dostęp MŚP do finansowania oraz stworzyć alternatywne źródła finansowania. Zachęcanie do dalszych reform krajowych przepisów dotyczących niewypłacalności.

4. Kontynuowanie prac nad pogłębieniem unii gospodarczej i walutowej oraz przyczynienie się do poprawy ram nadzoru ekonomicznego w kontekście sprawozdania na temat dalszych działań mających na celu usprawnienie zarządzania gospodarczego w strefie euro, przygotowanego przez przewodniczącego Jean-Claude Junckera w ścisłej współpracy z przewodniczącymi Donaldem Tuskiem i Martinem Schulzem, prezesem Mario Draghim oraz przewodniczącym Jeroenem Dijsselbloemem, a także działań następczych w związku z tym sprawozdaniem.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący